

Civil szféra

Kéz a Kézben a Sérült Gyermekéért

A hátrányos helyzetű csoportok beillesztése a társadalomba tiszteletre méltó elképzelés, amelynek megvalósítása a gyakorlatban sokszor csak kompromisszumok árán oldható meg. Az egészségükben károsodott gyermekek csoportja kétszeresen is hátrányos helyzetben van: a mindennapok megszervezése mellett a jövőjük is olyan gondokkal terhes, amelyre gondolnunk kell.

A Mozgássérültek Békés megyei Egyesületének *Kéz a Kézben a Sérült Gyermekéért* gyermekcsoportja sokoldalú, egészségügyi, szociális, gazdasági és humánus jelentőségű program szervezését és lebonyolítását vállalta fel.

A korai agyi sérüléseket követően a gyermekek ellátásában jelentős törés következik be akkor, amikor a szorosan vett orvosi ellátás, csecsemőkori neurohabilitációs kezelés után a nem-orvosi feladatok kerülnek előtérbe. A perinatális ellátás javulásával, a korai diagnózis, korai kezelésbevitel programmal egyre nő azoknak a kisdedeknek a száma, akik potenciálisan elérhetnék az emberhez méltó életminőséget, ha folyamatos értelmi és motoros fejlesztésben részesülhetnének.

A sérült idegrendszerű kisgyermek számára az országos (Mozgássérültek Pető András Intézete) és a megyei szervezésű (Korai Fejlesztési Program) intézmények túlnyomórészt konzultatív jellegű segítséget tudnak nyújtani. Nagyon kevés az a gyermek, aki több hónapos bentlakásos foglalkozásban részesülhet a Pető Intézetben, a KFP pedig nem is rendelkezik folyamatos ellátó bázissal. A többnyire csak havi 1-2 alkalommal, jelentős ráfordítással megszervezett találkozások után a család magára marad a sérült gyermekkel, megpróbálja megvalósítani a hallottakat, látottakat, miközben egyre inkább elszigetelődik, elveszíti munkahelyi, szociális kapcsolatait. Mindezek kedvezőtlen hatásai eltörpülnek ahhoz a hátrányhoz képest, hogy *a sérült idegrendszerű gyermek nem jut el abba a gyermekközösségbe, amely fejlődése szempontjából döntő lenne.*

Mindazok a próbálkozások, amelyek speciális gyermekcsoportok létrehozását célozzák (gyógypedagógiai óvodák, mozgássérülteket foglalkoztató helyi csoportok), tagadhatatlan jelentőségük ellenére magukban hordják az elszigetelődést: a gyermek ugyan fejlődik, de egyre messzebb kerül az egészségesek világától, s ugyanakkor ez utóbbi sem tanulja meg a másság elfogadását.

A Mozgássérültek Békés megyei Egyesületének *Kéz a Kézben a Sérült Gyermekéért* gyermekcsoportja ezt a szakadékot kívánja áthidalni az **integrált óvoda** létrehozásával. A folyamatos szakmai segítséget az eddigi alkalmi jelleggel szemben (konzultáció a Korai Fejlesztési Program szakembereivel) *állandó konduktor* tudná megbízhatóan biztosítani, s nyilvánvaló, hogy a már meglévő fejlesztőeszközök táráat is bővíteni kellene, illetve a mozgássérült gyermekek érdekében bizonyos védőfelszereléseket is biztosítani kell. Ezek birtokában azonban megoldható a mozgássérült gyermekek integrálása a „normál” óvodában!

1997 szeptemberétől Békéscsabán is biztosított a személyi feltétele a rehabilitáció egyik új, elsősorban kisgyermek számára igen hatékony eszközének, a Lakatos Katalin által kifejlesztett Hidroterápiás Rehabilitációs Gimnasztikának (HRG). Ez a módszer nem csak a mozgássérült, de a mentálisan és szociálisan késlekedő, torz fejlődést mutató gyermekek

számára is segítséget jelent. Megvalósításához a meglévő tornateremhez kapcsolódó fedett kismedence létrehozása szükséges – ezzel az integrált óvodában ellátott gyermekeken kívül az egész város számára elérhetővé válna a HRG.

Nyilvánvaló, hogy a több fejlesztőeszköz és a speciális képzettségű személyzet önmagában is növeli az *egészséges gyermekek* fejlődésének lehetőségét. Ettől függetlenül az lenne a legfontosabb, hogy az egészséges gyermekek megtanuljanak együtt élni problémás társaikkal, elfogadva a másságot, megtanulják azt, hogyan lehet segítséget adni és elfogadni. Hosszú távon mindez közelebb visz az egészségkárosodott gyermekek társadalomba való integrálásához, szemben az egyéni tragédiákat megsokszorozó kirekesztettséggel.

E program megvalósítása nagy beruházás, nemcsak szellemi, hanem anyagi vonatkozásban is. Számszerűsíteni is alig lehet, mekkora anyagi haszna lesz az integrált oktatás megvalósításának, bár nyilvánvaló, hogy az érintett családokban a lekötött munkaerő felszabadulásának, a rendszeres utaztatások elmaradásának közvetlen, a későbbiekben a kevesebb intézeti elhelyezést vagy rokkantositást igénylő egészségkárosodott személynek közvetett gazdasági vonatkozásai sem mellékesek.